

บทที่ 5

สรุปผลการวิจัย

การวิจัยเรื่องการศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อการเลือกนโยบายการบัญชีในการประเมินราคาสินทรัพย์ประเภทที่ดิน อาคารและอุปกรณ์ใหม่: กรณีศึกษาบริษัทในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย ในครั้งนี้ได้มีการศึกษาถึงแนวทางเลือกปฏิบัติทางการบัญชีที่ได้กำหนดไว้ในมาตรฐานการบัญชีฉบับที่ 32 เรื่องที่ดิน อาคารและอุปกรณ์ ซึ่งแนวทางเลือกปฏิบัติทางการบัญชีดังกล่าวได้กำหนดไว้ว่า กิจการอาจเลือกใช้นโยบายการบัญชีในการประเมินราคาสินทรัพย์ประเภทที่ดิน อาคารและอุปกรณ์ใหม่แทนการใช้ราคาทุนเดิมในการแสดงมูลค่าของสินทรัพย์ประเภทที่ดิน อาคารและอุปกรณ์ได้ จากแนวทางเลือกปฏิบัติทางการบัญชีดังกล่าวทำให้เกิดแรงจูงใจในการศึกษาวิจัยในครั้งนี้ โดยมีประเด็นปัญหาในการวิจัยที่สำคัญคือ “มีสาเหตุหรือปัจจัยอะไรบ้างที่มีผลต่อการตัดสินใจเลือกใช้นโยบายการบัญชีในการประเมินราคาสินทรัพย์ประเภทที่ดิน อาคารและอุปกรณ์ใหม่” ดังนั้นจึงได้ทำการศึกษาวิจัยในครั้งนี้เพื่อที่จะได้ตอบปัญหาการวิจัยดังกล่าวได้

การศึกษาวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ในการวิจัยที่สำคัญคือ เพื่อศึกษาถึงปัจจัยและผลกระทบของการเลือกหรือไม่เลือกใช้นโยบายการบัญชีในการประเมินราคาสินทรัพย์ประเภทที่ดิน อาคารและอุปกรณ์ใหม่ และเพื่อศึกษาถึงผลกระทบของการแก้ไขแนวทางปฏิบัติทางการบัญชีเกี่ยวกับการโอนตัดจำหน่ายส่วนเกินทุนจากการตีราคาสินทรัพย์ตามที่ได้กำหนดไว้ในย่อหน้าที่ 38 ของมาตรฐานการบัญชีฉบับที่ 32 ว่าการเปลี่ยนแปลงแนวทางปฏิบัติทางการบัญชีดังกล่าวจะมีผลกระทบอย่างไรต่อการตัดสินใจเลือกใช้นโยบายการบัญชีในการประเมินราคาสินทรัพย์ใหม่ และจะเกิดผลกระทบอย่างไรต่อกลุ่มบริษัทที่เลือกใช้นโยบายการบัญชีในการประเมินราคาสินทรัพย์ใหม่ในปัจจุบัน

การศึกษาวิจัยครั้งนี้ใช้วิธีการวิจัยสองลักษณะคือ 1) การวิจัยเชิงสำรวจเป็นการสำรวจความคิดเห็นจากกลุ่มตัวอย่างที่ได้กำหนดไว้คือ ผู้อำนวยการฝ่ายบัญชีของบริษัทที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย โดยใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างจำนวนทั้งสิ้น 353 ตัวอย่าง ซึ่งการให้แบบสอบถามในการเก็บรวบรวมข้อมูลมีวัตถุประสงค์ที่สำคัญคือ เพื่อสอบถามความคิดเห็นจากกลุ่มตัวอย่างเกี่ยวกับปัจจัยและผลกระทบของการเลือกหรือไม่เลือกใช้นโยบายการบัญชีในการประเมินราคาสินทรัพย์ประเภทที่ดิน อาคารและอุปกรณ์ใหม่ 2) การวิจัยเชิงประจักษ์เป็นการศึกษาถึงปัจจัยที่มีผลต่อการเลือกใช้นโยบายการบัญชีในการประเมินราคาสินทรัพย์ประเภทที่ดิน อาคารและอุปกรณ์ใหม่ การศึกษาวิจัยในสวนนี้ จะใช้การวิเคราะห์การถดถอยโลจิสติกเพื่อหาความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรตามและตัวแปรอิสระที่ได้

กำหนดไว้ ซึ่งตัวแปรดังกล่าวได้อ้างอิงมาจากการศึกษาวิจัยในอดีต โดยมีกลุ่มตัวอย่างในการวิจัยคือ บริษัทที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยจำนวนทั้งสิ้น 36 ตัวอย่าง โดยจะเริ่มทดสอบข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างในระหว่างปี 2540 – 2541 ในส่วนต่อไปจะกล่าวถึงสรุปผลการวิจัยที่ได้จากการวิจัยทั้งสองประเภท

สรุปผลการวิจัย

สรุปผลการวิจัยในส่วนนี้จะแบ่งตามประเภทของการวิจัยดังนี้

การวิจัยเชิงสำรวจ ภายหลังจากส่งแบบสอบถามทางไปรษณีย์ไปยังกลุ่มตัวอย่างจำนวนทั้งสิ้น 353 ชุด พบว่ามีจำนวนแบบสอบถามที่ได้รับตอบกลับคืนมาซึ่งเป็นแบบสอบถามมีความสมบูรณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลได้จำนวนทั้งสิ้น 143 ชุด คิดเป็นร้อยละ 40.51 ของจำนวนแบบสอบถามที่ส่งไปทั้งหมด ภายหลังจากการวิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสอบถามเรียบร้อยแล้วสามารถสรุปผลการวิจัยและผลการทดสอบสมมติฐานที่สำคัญได้ดังนี้

(1) ปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจเลือกใช้นโยบายการบัญชีในการประเมินราคาสินทรัพย์ประเภทที่ดิน อาคารและอุปกรณ์ใหม่ พบว่าปัจจัยที่สำคัญที่สุดอันดับแรกที่มีผลต่อการตัดสินใจเลือกใช้นโยบายการบัญชีในการประเมินราคาสินทรัพย์ใหม่คือ เพื่อให้งบการเงินของบริษัทแสดงความถูกต้องและยุติธรรมมากขึ้น ส่วนปัจจัยที่สำคัญอันดับสองคือ เพื่อให้มูลค่าของสินทรัพย์ ส่วนของผู้ถือหุ้นและอัตราส่วนทางการเงินของบริษัทดีขึ้น และปัจจัยที่สำคัญอันดับสามคือ เพื่อให้บริษัทมีมูลค่าของสินทรัพย์ที่เป็นหลักประกันในการกู้ยืมที่สูงขึ้น

ผลการวิจัยข้างต้นทำให้ต้องยอมรับสมมติฐานการวิจัยข้อที่ 1 ที่ได้ตั้งไว้ว่า "ปัจจัยที่สำคัญที่สุดที่มีผลต่อการตัดสินใจเลือกใช้นโยบายการบัญชีในการประเมินราคาสินทรัพย์ประเภทที่ดิน อาคารและอุปกรณ์ใหม่คือ เพื่อให้ทำให้งบการเงินของบริษัทแสดงความถูกต้องและยุติธรรมมากขึ้น"

(2) ผลกระทบที่เกิดจากการเลือกใช้นโยบายการบัญชีในการประเมินราคาสินทรัพย์ประเภทที่ดิน อาคารและอุปกรณ์ใหม่ พบว่าผลกระทบที่สำคัญที่สุดอันดับแรกที่เกิดจากการเลือกใช้นโยบายการบัญชีในการประเมินราคาสินทรัพย์ใหม่คือ บริษัทมีค่าใช้จ่ายและภาระเพิ่มมากขึ้น ส่วนผลกระทบอันดับสองคือ บริษัทมีขั้นตอนการบันทึกบัญชีที่ยุ่งยากมากขึ้น และผลกระทบอันดับสามคือ บริษัทมีต้นทุนขายเพิ่มมากขึ้น

(3) ระดับความน่าเชื่อถือของมูลค่ายุติธรรมของสินทรัพย์ที่บริษัทได้มาจากผู้ประเมินราคาอิสระ พบว่าผู้ที่เกี่ยวข้องส่วนใหญ่ในกลุ่มบริษัทที่เลือกใช้นโยบายการบัญชีในการประเมินราคาสินทรัพย์ใหม่มีความเห็นว่ามูลค่ายุติธรรมของสินทรัพย์ที่บริษัทได้มาจากผู้ประเมินราคาอิสระมีความน่าเชื่อถือในระดับมาก นอกจากนี้ยังพบว่าระดับความน่าเชื่อถือของมูลค่ายุติธรรมของสินทรัพย์ที่บริษัทได้มาจากผู้ประเมินราคาอิสระมีความน่าเชื่อถืออยู่ในระดับปานกลางถึงมากที่สุดอีกด้วย

ผลการวิจัยข้างต้นทำให้ต้องยอมรับสมมติฐานการวิจัยข้อที่ 3 ที่ได้ตั้งไว้ว่า "ผู้ที่เกี่ยวข้องมีความเห็นว่ามูลค่ายุติธรรมของสินทรัพย์ที่บริษัทได้มาจากผู้ประเมินราคาอิสระมีความน่าเชื่อถือมากกว่าระดับน้อย (จากระดับน้อยที่สุดถึงมากที่สุดที่ได้กำหนดไว้ล่วงหน้า)" จากการยอมรับสมมติฐานดังกล่าวทำให้สามารถตีความได้ว่า ผู้เกี่ยวข้องส่วนใหญ่ในกลุ่มบริษัทที่เลือกใช้นโยบายการบัญชีในการประเมินราคาสินทรัพย์ใหม่มีความเห็นว่ามูลค่ายุติธรรมของสินทรัพย์ที่บริษัทได้มาจากผู้ประเมินราคาอิสระมีความน่าเชื่อถือในระดับปานกลางถึงมากที่สุดอีกด้วย

(4) ผลกระทบที่เกิดจากการเปลี่ยนแปลงแนวทางปฏิบัติทางการบัญชีเกี่ยวกับการโอนตัดจำหน่ายส่วนเกินทุนจากการตีราคาสินทรัพย์ที่มีต่อกลุ่มบริษัทที่เลือกใช้นโยบายการบัญชีในการประเมินราคาสินทรัพย์ประเภทที่ดิน อาคารและอุปกรณ์ใหม่ พบว่าผู้ที่เกี่ยวข้องส่วนใหญ่ในกลุ่มบริษัทที่เลือกใช้นโยบายการบัญชีในการประเมินราคาสินทรัพย์ใหม่มีความเห็นว่าการเปลี่ยนแปลงแนวทางปฏิบัติทางการบัญชีดังกล่าวจะมีผลกระทบต่อบริษัทในระดับมากที่สุด อย่างไรก็ตามพบว่ายังมีความเห็นที่ขัดแย้งกันในเรื่องนี้อยู่ เนื่องจากผู้ที่เกี่ยวข้องบางส่วนมีความเห็นว่าจะมีผลกระทบต่อบริษัทในระดับน้อยในจำนวนเปอร์เซ็นต์ที่ใกล้เคียงกับผู้ตอบว่าจะมีผลกระทบต่อบริษัทในระดับมากที่สุด

(5) ปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจไม่เลือกใช้นโยบายการบัญชีในการประเมินราคาสินทรัพย์ประเภทที่ดิน อาคารและอุปกรณ์ใหม่ พบว่าปัจจัยที่สำคัญที่สุดอันดับแรกที่มีผลต่อการตัดสินใจไม่เลือกใช้นโยบายการบัญชีในการประเมินราคาสินทรัพย์ใหม่คือ การประเมินราคาสินทรัพย์จะทำให้บริษัทมีค่าใช้จ่ายและภาระเพิ่มมากขึ้น ส่วนปัจจัยที่สำคัญอันดับสองคือการประเมินราคาสินทรัพย์จะทำให้บริษัทมีขั้นตอนการบันทึกบัญชีที่ยุ่งยากมากขึ้น และปัจจัยที่สำคัญอันดับสามคือ บริษัทยังไม่มีความจำเป็นต้องเลือกใช้นโยบายการบัญชีในการประเมินราคาสินทรัพย์ใหม่เพื่อวัตถุประสงค์ในการกู้ยืมเพิ่ม

ส่วนปัจจัยที่ผู้วิจัยคาดไว้ว่าจะเป็นปัจจัยที่สำคัญที่สุดอันดับแรกคือ บริษัทมีลักษณะการประกอบกิจการและมีสินทรัพย์ที่ไม่เหมาะสมที่จะประเมินราคาสินทรัพย์ใหม่ กลับพบว่าเป็นปัจจัยที่มีความสำคัญอันดับสี่ในการวิจัยในครั้งนี้ ดังนั้นจึงทำให้ต้องปฏิเสธสมมติฐานการวิจัยข้อที่ 2 ที่ได้ตั้งไว้ว่า “ปัจจัยที่สำคัญที่สุดที่บริษัทไม่เลือกใช้นโยบายการบัญชีในการประเมินราคาสินทรัพย์ประเภทที่ดิน อาคารและอุปกรณ์ใหม่คือ บริษัทมีลักษณะการประกอบกิจการและมีสินทรัพย์ที่ไม่เหมาะสมที่จะประเมินราคาสินทรัพย์ใหม่”

(6) ผลกระทบที่เกิดจากการไม่เลือกใช้นโยบายการบัญชีในการประเมินราคาสินทรัพย์ประเภทที่ดิน อาคารและอุปกรณ์ใหม่ พบว่าผลกระทบที่สำคัญที่สุดอันดับแรกที่เกิดจากการไม่เลือกใช้นโยบายการบัญชีในการประเมินราคาสินทรัพย์ใหม่คือ งบการเงินของบริษัทอาจนำไปใช้ในการตัดสินใจได้ไม่ดีพอ ส่วนผลกระทบอันดับสองคือ งบดุลของบริษัทไม่อาจเปรียบเทียบกันได้นักเมื่อเทียบกับบริษัทในกลุ่มอุตสาหกรรมเดียวกัน และผลกระทบอันดับสามคือ บริษัทอาจมีปัญหาในการกู้ยืมในอนาคตได้

(7) การเปลี่ยนแปลงแนวทางปฏิบัติทางการบัญชีเกี่ยวกับการโอนตัดจำหน่ายส่วนเกินทุนจากการตีราคาสินทรัพย์จะมีผลกระทบอย่างไรต่อการตัดสินใจเลือกใช้นโยบายการบัญชีในการประเมินราคาสินทรัพย์ใหม่ของกลุ่มบริษัทที่ยังไม่เลือกใช้นโยบายดังกล่าว พบว่าการเปลี่ยนแปลงแนวทางปฏิบัติทางการบัญชีดังกล่าวจะมีผลกระทบต่อ การตัดสินใจเลือกใช้นโยบายการบัญชีในการประเมินราคาสินทรัพย์ประเภทที่ดิน อาคารและอุปกรณ์ใหม่ ของกลุ่มบริษัทที่ยังไม่เลือกใช้นโยบายการบัญชีดังกล่าวในระดับมาก อย่างไรก็ตามพบว่ายังมีความเห็นที่ขัดแย้งกันในเรื่องนี้อยู่ เนื่องจากผู้ที่เกี่ยวข้องบางส่วนมีความเห็นว่าจะมีผลกระทบต่อ การตัดสินใจเลือกใช้นโยบายการบัญชีดังกล่าวในระดับน้อยที่สุดถึงมากที่สุด ในจำนวนเปอร์เซ็นต์ที่ใกล้เคียงกัน

ดังนั้นในภาพรวมของการวิจัยเชิงสำรวจสรุปได้ว่า ปัจจัยที่สำคัญที่สุดที่มีผลต่อการตัดสินใจเลือกใช้นโยบายการบัญชีในการประเมินราคาสินทรัพย์ประเภทที่ดิน อาคารและอุปกรณ์ใหม่คือ เพื่อทำให้งบการเงินของบริษัทแสดงความถูกต้องและยุติธรรมมากขึ้น และปัจจัยที่สำคัญที่สุดที่มีผลต่อการตัดสินใจไม่เลือกใช้นโยบายการบัญชีในการประเมินราคาสินทรัพย์ประเภทที่ดิน อาคารและอุปกรณ์ใหม่คือ การประเมินราคาสินทรัพย์จะทำให้บริษัทมีค่าใช้จ่ายและภาระเพิ่มมากขึ้น นอกจากนี้ยังพบว่า การเปลี่ยนแปลงแนวทางปฏิบัติทางการบัญชีเกี่ยวกับการโอนตัดจำหน่ายส่วนเกินทุนจากการตีราคาสินทรัพย์จะมีผลกระทบต่อ การตัดสินใจ

เลือกใช้นโยบายการบัญชีในการประเมินราคาสินทรัพย์ใหม่ของกลุ่มบริษัทที่ยังไม่เลือกใช้นโยบายการบัญชีดังกล่าวในระดับมากอีกด้วย อย่างไรก็ตามพบว่ายังมีความเห็นที่ขัดแย้งกันในเรื่องนี้อยู่

ส่วนผลกระทบที่เกิดจากการเลือกใช้นโยบายการบัญชีในการประเมินราคาสินทรัพย์ประเภทที่ดิน อาคารและอุปกรณ์ใหม่ที่สำคัญที่สุดคือ บริษัทมีค่าใช้จ่ายและภาระเพิ่มมากขึ้น อีกทั้งยังพบว่าการเปลี่ยนแปลงแนวทางปฏิบัติทางการบัญชีเกี่ยวกับการโอนตัดจำหน่ายส่วนเกินทุนจากการตีราคาสินทรัพย์จะมีผลกระทบต่อกลุ่มบริษัทที่เลือกใช้นโยบายการบัญชีในการประเมินราคาสินทรัพย์ใหม่ในระดับมากที่สุด อย่างไรก็ตามพบว่ายังมีความเห็นที่ขัดแย้งกันในเรื่องนี้อยู่ และผลกระทบที่เกิดจากการไม่เลือกใช้นโยบายการบัญชีในการประเมินราคาสินทรัพย์ประเภทที่ดิน อาคารและอุปกรณ์ใหม่ที่สำคัญที่สุดคือ งบการเงินของบริษัทอาจนำไปใช้ในการตัดสินใจได้ไม่ดีพอ

การวิจัยเชิงประจักษ์ การวิเคราะห์การถดถอยโลจิสติกทำให้ทราบถึงความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรตามและตัวแปรอิสระที่ได้กำหนดไว้ ซึ่งเป็นตัวแปรที่คาดว่าจะมีผลต่อการเลือกใช้นโยบายการบัญชีในการประเมินราคาสินทรัพย์ประเภทที่ดิน อาคารและอุปกรณ์ใหม่ ภายหลังจากวิเคราะห์การถดถอยโลจิสติกเรียบร้อยแล้ว สามารถสรุปผลการวิจัยและผลการทดสอบสมมติฐานที่สำคัญได้ดังนี้

(1) ผลการวิเคราะห์การถดถอยโลจิสติกพบว่าตัวแปรอัตราส่วนการเปลี่ยนแปลงในกระแสเงินสดจากกิจกรรมดำเนินงาน (Δ CFO) ไม่มีความสัมพันธ์กับการเลือกใช้นโยบายการบัญชีในการประเมินราคาสินทรัพย์ประเภทที่ดิน อาคารและอุปกรณ์ใหม่

ผลการวิจัยข้างต้นทำให้ต้องปฏิเสธสมมติฐานการวิจัยข้อที่ 4 ที่ได้ตั้งไว้ว่า “ตัวแปรอัตราส่วนการเปลี่ยนแปลงในกระแสเงินสดจากกิจกรรมดำเนินงาน (Δ CFO) มีความสัมพันธ์กับการเลือกใช้นโยบายการบัญชีในการประเมินราคาสินทรัพย์ประเภทที่ดิน อาคารและอุปกรณ์ใหม่”

(2) ผลการวิเคราะห์การถดถอยโลจิสติกพบว่าตัวแปรอัตราส่วนแสดงสภาพหนี้สิน (LEV) มีความสัมพันธ์ในทิศทางเดียวกันกับการเลือกใช้นโยบายการบัญชีในการประเมินราคาสินทรัพย์ประเภทที่ดิน อาคารและอุปกรณ์ใหม่

ผลการวิจัยข้างต้นทำให้ต้องยอมรับสมมติฐานการวิจัยข้อที่ 5 ที่ได้ตั้งไว้ว่า “ตัวแปรอัตราส่วนแสดงสภาพหนี้สิน (LEV) มีความสัมพันธ์กับการเลือกใช้นโยบายการบัญชีในการประเมินราคาสินทรัพย์ประเภทที่ดิน อาคารและอุปกรณ์ใหม่”

(3) ผลการวิเคราะห์การถดถอยโลจิสติกพบว่าตัวแปรขนาดของกิจการ (SIZE) ไม่มีความสัมพันธ์กับการเลือกใช้นโยบายการบัญชีในการประเมินราคาสินทรัพย์ประเภทที่ดิน อาคารและอุปกรณ์ใหม่

ผลการวิจัยข้างต้นทำให้ต้องปฏิเสธสมมติฐานการวิจัยข้อที่ 6 ที่ได้ตั้งไว้ว่า “ตัวแปรขนาดของกิจการ (SIZE) มีความสัมพันธ์กับการเลือกใช้นโยบายการบัญชีในการประเมินราคาสินทรัพย์ประเภทที่ดิน อาคารและอุปกรณ์ใหม่”

(4) ผลการวิเคราะห์การถดถอยโลจิสติกพบว่าตัวแปรอัตราส่วนการลงทุนในที่ดินและอาคาร (PPTY) มีความสัมพันธ์ในทิศทางเดียวกันกับการเลือกใช้นโยบายการบัญชีในการประเมินราคาสินทรัพย์ประเภทที่ดิน อาคารและอุปกรณ์ใหม่

ผลการวิจัยข้างต้นทำให้ต้องยอมรับสมมติฐานการวิจัยข้อที่ 7 ที่ได้ตั้งไว้ว่า “ตัวแปรอัตราส่วนการลงทุนในที่ดินและอาคาร (PPTY) มีความสัมพันธ์กับการเลือกใช้นโยบายการบัญชีในการประเมินราคาสินทรัพย์ประเภทที่ดิน อาคารและอุปกรณ์ใหม่”

ดังนั้นในภาพรวมของการวิจัยเชิงประจักษ์สรุปได้ว่าตัวแปรอิสระที่มีอิทธิพลต่อตัวแปรตามคือ โอกาสที่จะเกิดเหตุการณ์ในการเลือกใช้นโยบายการบัญชีในการประเมินราคาสินทรัพย์ประเภทที่ดิน อาคารและอุปกรณ์ใหม่อย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ 0.05 (ระดับความเชื่อมั่นเท่ากับ 95%) มีจำนวน 2 ตัวแปร ได้แก่ ตัวแปรอัตราส่วนแสดงสภาพหนี้สิน (LEV) และตัวแปรอัตราส่วนการลงทุนในที่ดินและอาคาร (PPTY) ส่วนตัวแปรอัตราส่วนแสดงการเปลี่ยนแปลงในกระแสเงินสดจากกิจกรรมดำเนินงาน (ΔCFO) และตัวแปรขนาดของกิจการ (SIZE) พบว่าไม่มีนัยสำคัญที่ระดับ 0.05 แต่อย่างใด

นอกจากนี้ยังพบว่าตัวแปรที่มีอิทธิพลต่อการเลือกใช้นโยบายการบัญชีในการประเมินราคาสินทรัพย์ประเภทที่ดิน อาคารและอุปกรณ์ใหม่มากที่สุดคือ ตัวแปรอัตราส่วนการลงทุนในที่ดินและอาคาร (PPTY) รองลงมาคือ ตัวแปรอัตราส่วนแสดงสภาพหนี้สิน (LEV) โดยสมการถดถอยโลจิสติกที่มีตัวแปรอิสระทั้ง 4 ตัวสามารถนำมาใช้อธิบายความผันแปรของการเลือกใช้นโยบายการบัญชีในการประเมินราคาสินทรัพย์ประเภทที่ดิน อาคารและอุปกรณ์ใหม่ได้ร้อยละ 59.3

ประโยชน์ของผลการวิจัย

การศึกษาผลการวิจัยเรื่องปัจจัยที่มีผลต่อการเลือกนโยบายการบัญชีในการประเมินราคาสินทรัพย์ประเภทที่ดิน อาคารและอุปกรณ์ใหม่: กรณีศึกษาบริษัทในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย พบว่าการศึกษาผลการวิจัยนี้จะทำให้เกิดประโยชน์ต่อผู้ที่เกี่ยวข้องดังนี้

1. ผู้จัดทำงบการเงิน อาทิเช่น บริษัทมหาชน บริษัทจำกัดและห้างหุ้นส่วน เป็นต้น ผลการวิจัยนี้จะประโยชน์ต่อผู้จัดทำงบการเงินเป็นอย่างยิ่ง เนื่องจากการศึกษาผลการวิจัยครั้งนี้ จะทำให้ผู้จัดทำงบการเงินได้ทราบว่าปัจจัยหรือตัวแปรอะไรบ้างที่มีผลต่อการตัดสินใจเลือกใช้นโยบายการบัญชีในการประเมินราคาสินทรัพย์ประเภทที่ดิน อาคารและอุปกรณ์ใหม่ ซึ่งประโยชน์ของผลการวิจัยที่มีต่อผู้จัดทำงบการเงินสามารถแบ่งตามประเภทของการวิจัยได้ดังนี้

(1) ผลการวิจัยเชิงสำรวจจะทำให้ผู้จัดทำงบการเงินได้ทราบถึงปัจจัยและผลกระทบที่เกิดจากการเลือกหรือไม่เลือกใช้นโยบายการบัญชีในการประเมินราคาสินทรัพย์ใหม่ ซึ่งเมื่อผู้จัดทำงบการเงินได้ทราบถึงผลการวิจัยนี้จะได้นำไปใช้เป็นข้อมูลเพื่อประกอบการตัดสินใจว่า ในสถานการณ์จริงของกิจการควรจะมีการเลือกใช้นโยบายการบัญชีในการประเมินราคาสินทรัพย์ประเภทที่ดิน อาคารและอุปกรณ์ใหม่นี้หรือไม่ เมื่อได้พิจารณาเปรียบเทียบกันระหว่างข้อดีและข้อเสียที่เกิดจากการเลือกใช้นโยบายการบัญชีในการประเมินราคาสินทรัพย์ใหม่ที่ได้จากการศึกษาผลการวิจัยในครั้งนี้

(2) ผลการวิจัยเชิงประจักษ์จะทำให้ผู้จัดทำงบการเงินได้ทราบว่าตัวแปรอัตราส่วนแสดงสภาพหนี้สิน (LEV) และตัวแปรอัตราส่วนการลงทุนในที่ดินและอาคาร (PPTY) ที่มีความสำคัญมากต่อการเลือกใช้นโยบายการบัญชีในการประเมินราคาสินทรัพย์ประเภทที่ดิน อาคารและอุปกรณ์ใหม่ ซึ่งเมื่อผู้จัดทำงบการเงินได้ทราบถึงผลการวิจัยครั้งนี้จะได้นำตัวแปรดังกล่าวไปใช้ประกอบในการตัดสินใจว่ากิจการควรจะมีการเลือกใช้นโยบายการบัญชีในการประเมินราคาสินทรัพย์ใหม่นี้หรือไม่ เมื่อได้พิจารณาจากตัวแปรดังกล่าว

2. ผู้ใช้งบการเงิน อาทิเช่น นักลงทุน ผู้ถือหุ้นและเจ้าหนี้ เป็นต้น ผลการวิจัยนี้จะประโยชน์ต่อผู้ใช้งบการเงินเป็นอย่างยิ่ง เนื่องจากการวิจัยนี้ส่วนหนึ่งได้ศึกษาถึงผลกระทบของการเลือกใช้นโยบายการบัญชีในการประเมินราคาสินทรัพย์ประเภทที่ดิน อาคารและอุปกรณ์ใหม่ ซึ่งพบว่ากรณีที่กิจการเลือกใช้นโยบายการบัญชีในการประเมินราคาสินทรัพย์ใหม่นั้นจะทำให้เกิดผลกระทบต่องบการเงินที่สำคัญคือ ทำให้งบการเงินของกิจการแสดงความถูกต้องและยุติธรรมมากขึ้น และการประเมินราคาสินทรัพย์ใหม่จะทำให้มูลค่าของสินทรัพย์ ส่วนของผู้ถือหุ้น

และอัตราส่วนทางการเงินที่เกี่ยวกับสินทรัพย์และส่วนของผู้ถือหุ้นของกิจการดีขึ้น อีกทั้งผลการวิจัยนี้ส่วนหนึ่งได้ศึกษาถึงผลกระทบของการไม่เลือกใช้นโยบายการบัญชีในการประเมินราคาสินทรัพย์ใหม่ ซึ่งพบว่ากรณีที่กิจการไม่เลือกใช้นโยบายการบัญชีในการประเมินราคาสินทรัพย์ใหม่จะทำให้เกิดผลกระทบต่อบงการเงินที่สำคัญคือ บงการเงินของกิจการอาจนำไปใช้ในการตัดสินใจได้ไม่ดีพอ และงบดุลของกิจการไม่อาจเปรียบเทียบกันได้ดีนักเมื่อเทียบกับกิจการในกลุ่มอุตสาหกรรมเดียวกัน

ผลการวิจัยข้างต้นนี้จะช่วยทำให้ผู้ใช้งบการเงินได้ทราบว่าการที่กิจการเลือกใช้นโยบายการบัญชีในการประเมินราคาสินทรัพย์ประเภทที่ดิน อาคารและอุปกรณ์ใหม่ที่แตกต่างกันนั้น จะส่งผลกระทบต่อบงการเงินและอัตราส่วนทางการเงินของกิจการที่แตกต่างกันด้วย ซึ่งในส่วนนี้จะทำให้ผู้ใช้งบการเงินได้ตระหนักถึงข้อจำกัดของการใช้งบการเงิน และอัตราส่วนทางการเงินของกิจการที่เลือกใช้นโยบายการบัญชีในการประเมินราคาสินทรัพย์ใหม่ที่แตกต่างกันได้ดียิ่งขึ้น

3. หน่วยงานกำกับดูแลวิชาชีพบัญชี อาทิเช่น สมาคมนักบัญชีและผู้สอบบัญชีรับอนุญาตแห่งประเทศไทย และคณะกรรมการควบคุมการประกอบวิชาชีพสอบบัญชี เป็นต้น ผลการวิจัยนี้จะเป็นประโยชน์ต่อหน่วยงานที่กำกับดูแลวิชาชีพบัญชี เนื่องจากการวิจัยนี้ได้ศึกษาเกี่ยวกับแนวทางเลือกปฏิบัติทางการบัญชีในการประเมินราคาสินทรัพย์ประเภทที่ดิน อาคารและอุปกรณ์ใหม่ โดยส่วนหนึ่งของการวิจัยนี้ได้ศึกษาถึงความคิดเห็นและข้อเสนอแนะของกิจการเกี่ยวกับการเลือกใช้นโยบายการบัญชีในการประเมินราคาสินทรัพย์ใหม่ ยกตัวอย่างเช่น ส่วนหนึ่งได้ให้ข้อเสนอแนะไว้ว่า “ควรมีการบังคับใช้นโยบายการบัญชีนี้กับทุกบริษัท เนื่องจากแต่ละบริษัทมีแนวทางเลือกปฏิบัติทางการบัญชีทำให้ข้อมูลในงบการเงินไม่สามารถเปรียบเทียบกันได้ และอาจมีผลต่อการวิเคราะห์งบการเงิน โดยเฉพาะผู้ใช้งบการเงินที่เป็นนักลงทุนในตลาดหลักทรัพย์” และส่วนหนึ่งได้ให้ข้อเสนอแนะไว้ว่า “นโยบายการบัญชีในการประเมินราคาสินทรัพย์ใหม่นี้เหมาะกับบริษัทที่มีการลงทุนในที่ดิน อาคารและอุปกรณ์ในจำนวนมากไม่เหมาะกับธุรกิจด้านบริการ ถ้าต้องการให้เห็นภาพของงบการเงินที่แท้จริงควรบังคับใช้ โดยดูถึงสัดส่วนการลงทุนในสินทรัพย์ประเภทนี้ หรือกำหนดอัตราส่วนว่าถึงเท่าใดต้องทำตามนโยบายการบัญชีในการประเมินราคาสินทรัพย์ใหม่นี้”

ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะของผู้ตอบแบบสอบถามที่ได้จากการศึกษาวิจัยครั้งนี้ถือว่าเป็นประโยชน์อย่างยิ่งต่อหน่วยงานกำกับดูแลวิชาชีพบัญชี เนื่องจากหน่วยงานกำกับดูแลวิชาชีพบัญชีจะได้นำความคิดเห็นและข้อเสนอแนะดังกล่าวไปใช้ในการพิจารณาเพื่อที่จะปรับปรุงมาตรฐานการบัญชีให้สอดคล้องกับความต้องการของผู้จัดทำงบการเงิน ซึ่งอยู่ในฐานะ

ของผู้ที่ต้องปฏิบัติตามมาตรฐานการบัญชีฉบับนี้ อีกทั้งความคิดเห็นและข้อเสนอดังกล่าว หน่วยงานกำกับดูแลวิชาชีพบัญชีอาจนำไปใช้ประกอบในการพิจารณาเพื่อที่จะปรับลดแนวทาง เลือกปฏิบัติทางการบัญชีในการประเมินราคาสินทรัพย์ประเภทที่ดิน อาคารและอุปกรณ์ใหม่ให้มีความเหมาะสมยิ่งขึ้น

4. หน่วยงานกำกับดูแลวิชาชีพประเมินราคา อาทิเช่น สมาคมนักประเมินราคาไทย และสมาคมผู้ประเมินค่าทรัพย์สินแห่งประเทศไทย เป็นต้น ผลการวิจัยนี้ส่วนหนึ่งได้ศึกษาถึง ความคิดเห็นของกิจการที่มีต่อระดับความน่าเชื่อถือของมูลค่ายุติธรรมของสินทรัพย์ที่ได้มาจากการประเมินราคาโดยผู้ประเมินราคาอิสระ และส่วนหนึ่งได้ศึกษาถึงความคิดเห็นและข้อเสนอแนะของกิจการที่มีต่อผู้ประเมินราคาอิสระ ยกตัวอย่างเช่น ส่วนหนึ่งได้ให้ข้อเสนอแนะไว้ว่า “ต้องการให้หน่วยงานกำกับดูแลวิชาชีพประเมินราคาเข้ามาควบคุมการปฏิบัติงานของผู้ประเมินราคาอิสระให้รัดกุมมากกว่านี้ เนื่องจากยังเห็นว่ามูลค่ายุติธรรมของสินทรัพย์ที่กำหนดมาจากผู้ประเมินราคาสินทรัพย์ยังไม่น่าเชื่อถือเพียงพอ” และส่วนหนึ่งได้ให้ข้อเสนอแนะไว้ว่า “ราคาที่จ้างผู้ประเมินราคาอิสระในปัจจุบันยังคงค่อนข้างจะสูงอยู่”

ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะของผู้ตอบแบบสอบถามที่ได้จากการศึกษาวิจัยครั้งนี้ ถือว่าเป็นประโยชน์อย่างยิ่งต่อหน่วยงานกำกับดูแลวิชาชีพประเมินราคา เนื่องจากหน่วยงานกำกับดูแลวิชาชีพประเมินราคาจะได้นำความคิดเห็นและข้อเสนอแนะดังกล่าวไปใช้ในการปรับปรุงแก้ไข มาตรฐานที่จะควบคุมการปฏิบัติงานของผู้ประเมินราคาอิสระให้เป็นที่ยอมรับจากผู้ให้บริการมากขึ้น

ข้อจำกัดของงานวิจัย

การวิจัยเรื่องการศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อการเลือกนโยบายการบัญชีในการประเมินราคาสินทรัพย์ประเภทที่ดิน อาคารและอุปกรณ์ใหม่: กรณีศึกษาบริษัทในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย ในครั้งนี้พบว่าข้อจำกัดในการวิจัยดังนี้

1. ข้อจำกัดที่เกิดจากความคิดเห็นของผู้ตอบแบบสอบถาม การวิจัยเชิงสำรวจ ได้ใช้วิธีการส่งแบบสอบถามทางไปรษณีย์ไปยังกลุ่มตัวอย่างเพื่อสอบถามความคิดเห็นจากกลุ่มตัวอย่างตามลำดับคำถามที่ผู้วิจัยได้กำหนดไว้ ซึ่งในบางครั้งความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่างที่ตอบแบบสอบถามอาจได้รับผลกระทบจากสภาวะจิตใจ อารมณ์ ทัศนคติ ความเชื่อ ฯลฯ ซึ่งอาจมีผลทำให้ผลการวิจัยอาจแปรเปลี่ยนได้ตามกาลเวลาหรือตามสภาพแวดล้อมที่เปลี่ยนแปลงไป ซึ่งตรงจุดนี้อาจเป็นข้อจำกัดอย่างหนึ่งของการใช้แบบสอบถามในการสำรวจความคิดเห็น

2. ข้อจำกัดเกี่ยวกับข้อมูลที่ได้จากแบบสอบถาม เนื่องจากแบบสอบถามที่ใช้ในการวิจัยเชิงสำรวจได้สอบถามความคิดเห็นจากกลุ่มตัวอย่างเกี่ยวกับปัจจัยและผลกระทบของการเลือกหรือไม่เลือกใช้นโยบายการบัญชีในการประเมินราคาสินทรัพย์ประเภทที่ดิน อาคารและอุปกรณ์ใหม่ ซึ่งคำถามดังกล่าวถือว่ามีความอ่อนไหวเป็นอย่างมากทำให้เป็นการยากที่จะแสดงความเห็นอย่างเปิดเผยเกี่ยวกับเรื่องดังกล่าวได้ เนื่องจากเป็นข้อมูลภายในของบริษัทและผู้ตอบแบบสอบถามบางส่วนเกรงว่าการเปิดเผยข้อมูลดังกล่าวไปอาจทำให้บุคคลภายนอกล่วงรู้ว่าการเลือกใช้นโยบายการบัญชีดังกล่าวเพื่อวัตถุประสงค์ในการตกแต่งตัวเลขในงบการเงินมากกว่าวัตถุประสงค์อื่น จากกรณีดังกล่าวอาจมีผลทำให้ผลการวิจัยบางส่วนเกิดความคลาดเคลื่อนได้

3. ข้อจำกัดที่เกิดจากการมีตัวแปรตัวอื่นที่เกี่ยวข้องแต่ยังไม่ได้นำมาศึกษาวิจัยในครั้งนี้ การวิจัยเรื่องการศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อการเลือกนโยบายการบัญชีในการประเมินราคาสินทรัพย์ประเภทที่ดิน อาคารและอุปกรณ์ใหม่ในส่วนของกรวิจัยเชิงประจักษ์ในครั้งนี้ อาจมีปัจจัยอื่นที่เกี่ยวข้องกับการเลือกนโยบายการบัญชีในการประเมินราคาสินทรัพย์ประเภทที่ดิน อาคารและอุปกรณ์ใหม่ แต่ผู้วิจัยยังมิได้นำมาศึกษาวิจัยในครั้งนี้ อาทิเช่น การเปลี่ยนแปลงสภาพแวดล้อมทางเศรษฐกิจซึ่งอาจมีผลต่อการเลือกใช้นโยบายการบัญชีในการประเมินราคาสินทรัพย์ประเภทที่ดิน อาคารและอุปกรณ์ใหม่

4. ข้อจำกัดเกี่ยวกับขอบเขตของกลุ่มตัวอย่าง การศึกษาวิจัยในครั้งนี้จำเป็นต้องจำกัดขอบเขตของกลุ่มตัวอย่างที่ศึกษาเฉพาะบริษัทที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยเท่านั้น เนื่องจากกลุ่มตัวอย่างดังกล่าวมีข้อมูลในงบการเงินและหมายเหตุประกอบงบการเงินที่เปิดเผยต่อสาธารณะชนอยู่แล้ว อีกทั้งกลุ่มตัวอย่างนี้มีข้อมูลในงบการเงินและหมายเหตุประกอบงบการเงินที่ครบถ้วนกว่ากลุ่มอื่นๆ ทำให้ง่ายต่อการศึกษาวิจัย อย่างไรก็ตามการศึกษาวิจัยเฉพาะกลุ่มนี้อาจทำให้ไม่เป็นตัวแทนที่ดีของบริษัททั้งหมดในประเทศไทย

ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการวิจัยในอนาคต

จากผลการวิจัยเรื่องการศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อการเลือกนโยบายการบัญชีในการประเมินราคาสินทรัพย์ประเภทที่ดิน อาคารและอุปกรณ์ใหม่: กรณีศึกษาบริษัทในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย และจากข้อจำกัดของงานวิจัยที่ได้กล่าวถึงข้างต้น ถือได้ว่าเป็นประโยชน์อย่างยิ่งต่อผู้ที่ต้องการศึกษาวิจัยในเรื่องดังกล่าวให้ลึกซึ้งมากกว่านี้ โดยผู้วิจัยที่ต้องการจะศึกษาเรื่องดังกล่าวอาจศึกษาเพิ่มเติมในประเด็นต่อไปนี้

1. ศึกษาข้อมูลเกี่ยวกับการเลือกใช้นโยบายการบัญชีในการประเมินราคาสินทรัพย์ประเภทที่ดิน อาคารและอุปกรณ์ใหม่จากกลุ่มตัวอย่างกลุ่มอื่นแทน เพื่อที่จะได้เปรียบเทียบว่ามีผลการวิจัยที่สอดคล้องกับการศึกษาวิจัยในครั้งนี้หรือไม่ เช่น อาจจะนำวิธีการศึกษาวิจัยในครั้งนี้ไปใช้ศึกษากับบริษัทที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์ใหม่ (Market for Alternative Investment) และบริษัทที่ไม่ได้จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย เป็นต้น

2. ศึกษาว่ามีปัจจัยอื่นที่คาดว่าจะมีผลต่อการเลือกใช้นโยบายการบัญชีในการประเมินราคาสินทรัพย์ประเภทที่ดิน อาคารและอุปกรณ์ใหม่เพิ่มเติม ทั้งนี้อาจศึกษาเพิ่มเติมได้จากงานวิจัยในต่างประเทศเพื่อดูว่ามีปัจจัยใดบ้างที่ยังมีได้นำมาศึกษาวิจัยในครั้งนี้

3. ศึกษาถึงประโยชน์และผลกระทบที่เกิดจากการเลือกใช้นโยบายการบัญชีในการประเมินราคาสินทรัพย์ประเภทที่ดิน อาคารและอุปกรณ์ใหม่ในมุมมองอื่นเพิ่มเติม อาทิเช่น ศึกษาว่าตลาดทุนจะตอบสนองอย่างไรต่อการประเมินราคาสินทรัพย์ประเภทที่ดิน อาคารและอุปกรณ์ใหม่ของกิจการ

4. ศึกษาเกี่ยวกับการเลือกใช้นโยบายการบัญชีในการประเมินราคาสินทรัพย์ใหม่จากสินทรัพย์ไม่มีตัวตนแทนได้ เนื่องจากมาตรฐานการบัญชีของไทยฉบับที่ 51 เรื่องสินทรัพย์ไม่มีตัวตน ก็ได้เปิดโอกาสให้กิจการสามารถเลือกใช้นโยบายการบัญชีในการประเมินราคาสินทรัพย์ไม่มีตัวตนใหม่ได้เช่นเดียวกับมาตรฐานการบัญชีฉบับที่ 32 เรื่องที่ดิน อาคารและอุปกรณ์ ที่ได้มีการศึกษาวิจัยในครั้งนี้ ทั้งนี้ผู้วิจัยอาจจะประยุกต์วิธีการวิจัยในครั้งนี้ไปใช้ศึกษาวิจัยในเรื่องดังกล่าวได้